AANVULLENDE PRINCIPES TOEKOMSTIG ENERGIESYSTEEM MEIERIJSTAD

Addendum TVW & welke keuzes kunnen we maken in onzekere tijden

30 mei 2024

AGENDA

1. Korte terugblik
2. Actualiteit & voortschrijdend inzicht
3. Huidige situatie (bekeken vanuit transitiemanagement)
4. Concept aanvullende principes
5. Consequenties op bestaande activiteiten & planning

1. KORTE TERUGBLIK

- Transitievisie Warmte d.d. 27 januari 2022
  - Uitgangspunten:
    - Betaalbaarheid
    - All Electric voorkeursmodel i.v.m. financiële haalbaarheid
- Twee potentiële startwijken
  - Oranjewijk/Dorsveld Veghel
  - De Bunders (Laren en Donken) Veghel
- Coalitieakkoord 2022-2026
  - *“Eén wijkuitvoeringsplan voor de warmtetransitie (aardgasvrij) met een focus op de uitvoering en het gesprek met bewoners en eigenaren.”*
- *December 2023 keuze voor startwijk De Bunders*

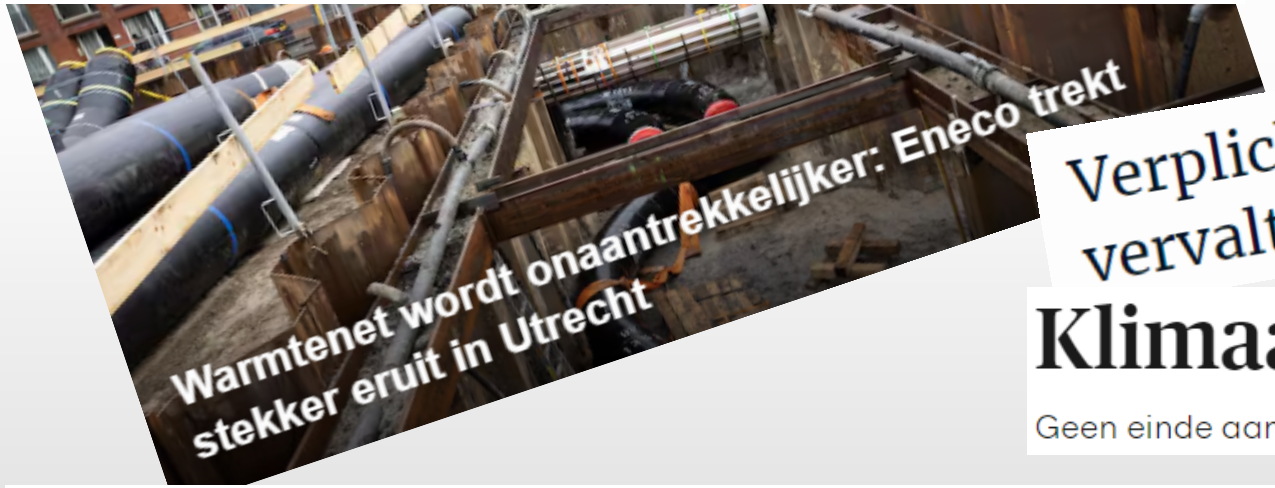
2. ACTUALITEIT

Kabinet publiceert Warmtewet, kritiek energiebedrijven op verplicht publiek eigendom

Brabant bekijkt mogelijkheid publiek warmtebedrijf

Specifieke Uitkering (SpUk) regionale structuur Nationaal Programma Lokale Warmtetransitie

Verplichting warmtepomp vervalt in hoofdlijnenakkoord

Klimaatbeleid niet van tafel geveegd

Geen einde aan de warmtenetten, het Klimaatfonds en windturbines.

De gemeente Utrecht wil een eigen warmtebedrijf oprichten, nu de samenwerking met energiebedrijf Eneco in de wijk Overvecht-Noord is geklapt. Dat staat in een brief van het college van burgemeester en wethouders.

2. VOORTSCHRIJDEND INZICHT

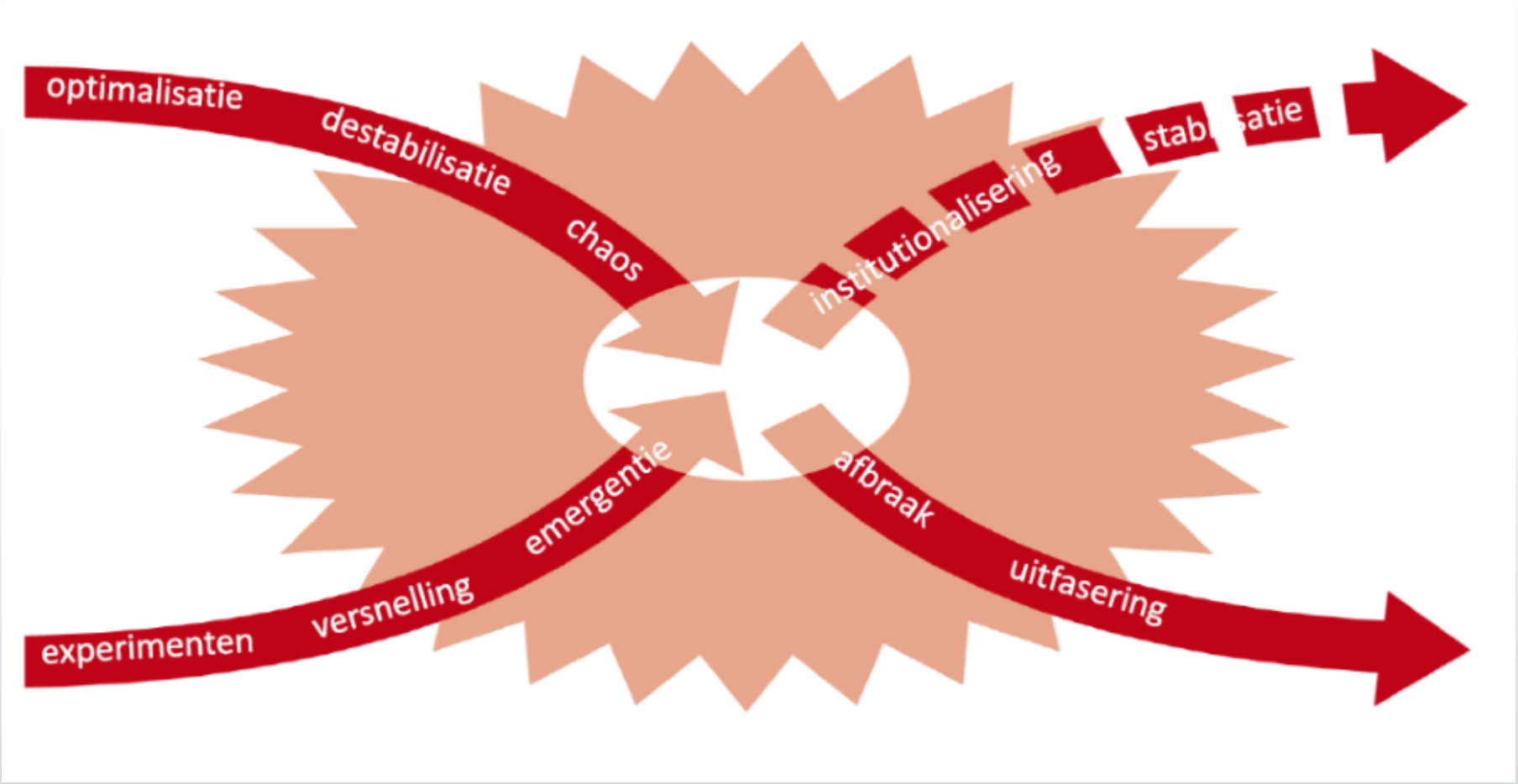
Keuze voor collectiviteit is een eerste keuze maar vele keuzes zijn hierna nog nodig.

Het huidige energiesysteem is niet meer vanzelfsprekend.

Focus op enkel warmte werkt ook beperkend. Beter is om te kijken vanuit een toekomstig energiesysteem:

3. HUIDIGE SITUATIE VOLGENS TRANSITIE-MANAGEMENT

FASES BIJ VERANDEREN – DE KUNST GAAT ZIJN EEN HEEL ‘ECO-SYSTEEM’ NAAR GEÏNFORMEERD OPTIMISME TE KRIJGEN

1 – 3 jaar

(1)
Ongeïnformeerd
Optimisme

(5)
Routine

1 - 3 jaar

(2)
Geïnformeerd
Pessimisme

(4)
Geïnformeerd
Optimisme

1 – 3 jaar

1 – 3 jaar

(3)
Hoopvol Realisme

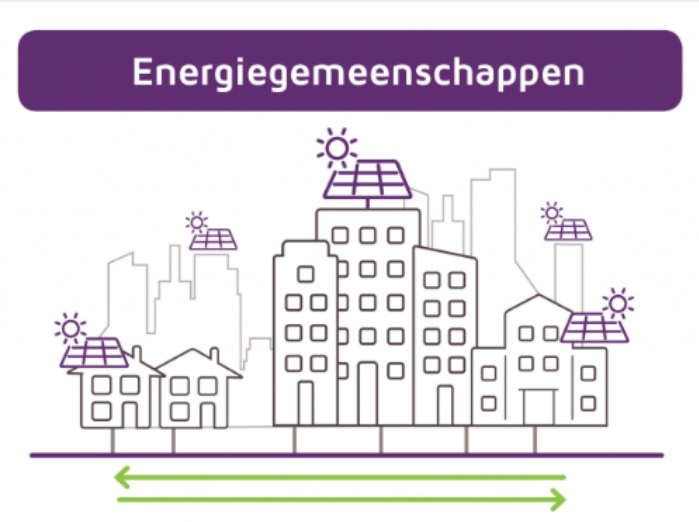
4. Concept aanvullende principes, (als gedachtelijn reeds meegenomen in actuele warmteprojecten):

Het gaat om principes – geen regelgeving. We starten trajecten vanuit deze positie en kijken of dit haalbaar is

- **Sociaal/inclusief** = energie is een primaire levensbehoefte, waar iedereen onder gelijke condities toegang tot heeft vergelijkbaar met het huidige gasnetwerk.
  - De vergelijking met het rioolnetwerk valt hier te maken

Van wie is warmte?

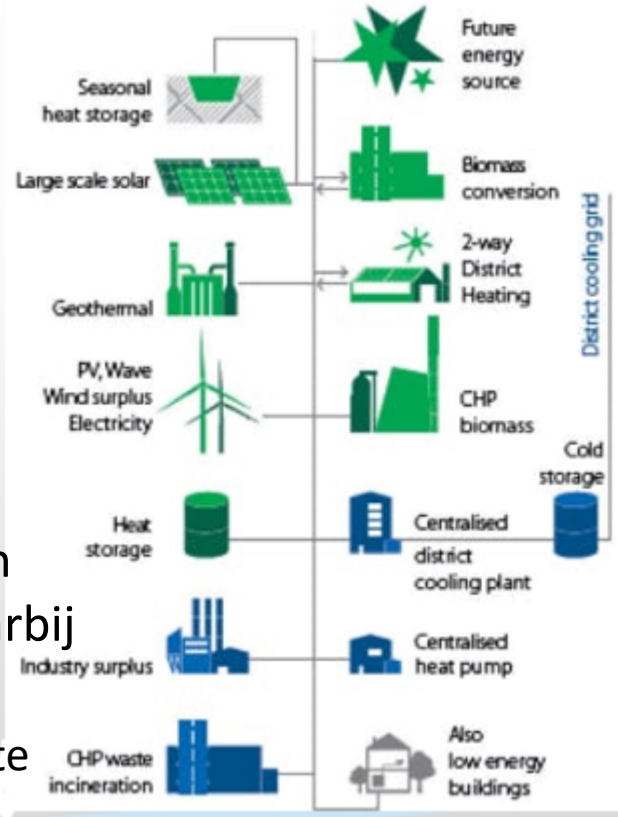
- **Betaalbaar** = om tot een betaalbaar systeem te komen moet zoet en zuur lokaal worden gemixed.
  - Het kan niet zo zijn dat de meest haalbare initiatieven solitair zijn en daarmee andere, minder rendabele, ontwikkelingen onmogelijk maken.
  - Daarnaast is het basis uitgangspunt dat winst zoveel als mogelijk in de gemeente blijft voor ondernemers én inwoners.

4. Concept aanvullende principes, (als gedachtelijn reeds meegenomen in actuele warmteprojecten):

- **Toekomstbestendig** = we weten de definitieve oplossing nu nog niet maar het systeem moet schaalbaar/modulair zijn en zoveel als mogelijk gebruik kunnen maken van lokale duurzame bronnen (streven 100%).
  - Hierbij ook rekening houden met andere opgaves zoals bv toenemende koude vraag en netcongestie.

- **Robuust** als fundament = dit betekent dat we niet afhankelijk willen zijn van 1 bron maar gebruik willen maken van een diversiteit van bronnen en energiedragers waarbij zoveel mogelijk lokaal of regionaal wordt geproduceerd.
  - Hierdoor verlagen we de energieafhankelijkheid van derden, wat als doel heeft om te leiden tot stabielere energieprijzen.

4. Concept aanvullende principes, (als gedachtelijn reeds meegenomen in actuele warmteprojecten):

- **Maatschappelijk rendabel** = financiën zijn een onderdeel van de afweging, maar voor de kosten/baten kijken we breder.
  - Hierbij kijken we ook naar het stimuleren van positieve effecten (en voorkomen van negatieve effecten) bijv:
    - Versnelling woningbouwopgave
    - Verbeterd toekomstig vestigingsklimaat voor ondernemers
    - Vermindering van de totaal benodigde energieopwek en het ruimtebeslag in het buitengebied.
  - De business case wordt daarbij ook bekeken t.o.v. toekomstige situatie (niet 'het nu').

- **Géén lock-in** = het systeem dient flexibel én open ontwikkeld te kunnen worden, zowel technisch als organisatorisch. Hiermee kunnen we voorkomen dat er op korte termijn “handdoekjes” gelegd gaan worden die contraproductief werken ten opzichte van de eerder genoemde uitgangspunten.

5. CONSEQUENTIES OP BESTAANDE PROJECTEN

- Warmtenet bedrijventerrein (onderdeel van LCE)
  - Vanuit leidende principes worden uitgangspunten aan de voorkant mogelijk anders dan nu door marktpartij wordt aangegeven.
  - Focus verschuift naar volledige ontzorging bedrijventerrein, minder gestuurd vanuit incidenten.

- Startwijk de Bunders
  - Afstemming met Area over geplande individuele all electric oplossingen in woningbestand omzetten naar aardgasvrijready (woning aanpassen excl. technische installatie)
  - Onderzoeken van koppelmogelijkheden & mogelijk effect op laagspanningsnetwerk van locaties Bunderse Hoek/Tijmveld/Veghels Buiten Noordoost

5. CONSEQUENTIES OP BESTAANDE PROJECTEN

- Focus ligt tot 2030 op Veghel voor het energiesysteem met huidige capaciteit-> daarna andere kernen met als doel aardgasvrij 2050.
- Consequenties voor bv woningbouw/vastgoedprojecten:
  - Focus in Veghel op collectiviteit, al voor 2030 bv:
    - Initiatieven rondom woonwijk de Bunders
    - Havenkwartier
    - Centrumontwikkeling
  - Andere kernen dan Veghel:
    - Nieuwbouw -> all electric met ruimtereservering voor toekomstige slimme oplossingen (hoogste realisatiekans)
    - Revitalisatie vastgoed -> aardgasvrijready maar voorlopig gasaansluiting behouden. Aardgasvrij maken voordat keuze voor wel/niet collectief warmtesysteem is gemaakt zorgt mogelijk voor grote negatieve impact op realisatie collectief systeem

5. PLANNING

- Q3 2024 -> Besluitvorming Raad over investeringsplatform/energiegemeenschap

- Q4/Q1 24/25 -> Inzicht in opties toekomstig energiesysteem op basis van huidige kennis
- Q1/Q2 25 -> Uitgangspunten voor projecten hoe in transitieperiode om te gaan met keuzes voor het toekomstig energiesysteem
- Doorlopend -> Input & advies binnen bestaande projecten (in- en extern)